

Vlada Republike Hrvatske

**Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske
za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji
za poglavlje 32. "Financijski nadzor"**

Zagreb, 21. prosinca 2006. godine

MEĐUVLADINA KONFERENCIJA O PRISTUPANJU REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

PREGOVARAČKO STAJALIŠTE REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE 32 – FINANCIJSKI NADZOR

I. SAŽETAK PREGOVARAČKOG STAJALIŠTA

Republika Hrvatska prihvaća pravnu stečevinu Europske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem 32. „Financijski nadzor“ kakva je na snazi 1. rujna 2006. godine te je spremna ostvariti njenu punu provedbu do pristupanja u EU. Za potrebe priprema za članstvo, Hrvatska u ovoj fazi smatra 2009. godinu ciljnom godinom svog pristupanja u EU.

Hrvatska ne traži trajna izuzeća niti prijelazna razdoblja za provedbu pravne stečevine obuhvaćene ovim poglavljem.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

II.a. Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru i vanjska revizija

II.a.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Zakonodavni okvir

Temeljni propisi koji u Republici Hrvatskoj reguliraju područje **unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru** su Zakon o proračunu (NN 96/03), Pravilnik o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika (NN 150/05) i Strategija razvoja sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru koju je Vlada Republike Hrvatske usvojila u lipnju 2005. godine.

Navedeni propisi uređuju pitanja uspostave, funkcioniranja i razvoja temeljnih komponenti sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru:

- načela upravljačke odgovornosti i odgovornosti za sustave financijskog upravljanja i kontrole,
- funkcionalno neovisnu unutarnju reviziju i
- funkcije središnje harmonizacijske jedinice.

Aktivnosti koje se poduzimaju u ovom području utvrđene su Strategijom razvoja sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru. Vlada Republike Hrvatske usvojila je prvu Strategiju razvoja sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru 2004. godine. U lipnju 2005. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je poboljšanu i proširenu Strategiju razvoja sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru (u nastavku Strategija) koja je i danas u procesu provedbe. Strategija je sukladna međunarodnim standardima i najboljoj europskoj praksi, a podjednako se odnosi na nacionalna proračunska sredstva kao i na sredstva EU.

Sastavni dio Strategije je i Akcijski plan kojim su određene aktivnosti, njihovi nositelji i rokovi u kojima je planirane aktivnosti potrebno poduzeti. Koordinaciju primjene Strategije i njome zacrtanih mjera provodi Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija koja obavlja funkcije središnje harmonizacijske jedinice.

Temeljem Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika, ministar financija je u kolovozu 2005. godine donio Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora i Povelju unutarnjih revizora. Oba dokumenta javno su dostupna na web stranicama Ministarstva financija (www.mfin.hr).

U srpnju 2004. godine Ministarstvo financija sklopilo je s Općom upravom za proračun Europske komisije Administrativni sporazum o suradnji temeljem kojeg se odvija redovna komunikacija i razmjena mišljenja o prijedlozima zakonskih i podzakonskih akata koji definiraju uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u Hrvatskoj.

Administrativna sposobnost

Temeljem Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN 199/03, 30/04, 136/04, 22/05 i 44/06), Ministarstvo financija Republike Hrvatske nadležno je za razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije u javnom sektoru u skladu s općeprihvaćenim međunarodnim standardima.

Ove poslove u Ministarstvu financija od travnja 2003. godine obavljala je Uprava za unutarnju reviziju i nadzor, a u travnju 2005. godine ustrojena je Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole koja obavlja funkcije središnje harmonizacijske jedinice. Zadatak Uprave za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole je uspostavljanje, koordiniranje i razvoj sveobuhvatnog sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru.

U prosincu 2005. godine Vlada Republike Hrvatske je u cilju jačanja razvoja i nadzora unutarnje financijske kontrole i unutarnje revizije imenovala Vijeće za unutarnju reviziju – savjetodavno tijelo ministra financija koji je ujedno predsjednik Vijeća, a članovi su ministri ili čelnici određenih državnih tijela, glavni državni revizor i pojedini voditelji jedinica za unutarnju reviziju.

Funkcionalno neovisne jedinice za unutarnju reviziju uspostavljene su u svim ministarstvima. Prema kriterijima utvrđenim Pravilnikom o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika, jedinice za unutarnju reviziju uspostavljene su i kod drugih proračunskih korisnika, među kojima su izvanproračunski fondovi te Grad Zagreb.

Financijsko upravljanje i kontrola uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama i na svim razinama korisnika proračuna, a obuhvaća sva proračunska sredstva uključujući sredstva EU i druga sredstva. Za financijsko upravljanje i kontrolu te za unutarnju reviziju odgovorni su čelnici proračunskih korisnika.

Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija, kao središnja harmonizacijska jedinica, razvila je sustav izobrazbe i dodjele ovlaštenja unutarnjim revizorima u javnom sektoru i postavila temelje izobrazbe za područje financijske kontrole i upravljanja. Sposobnosti i znanja za izobrazbu unutarnjih revizora u cijelosti su razvijeni unutar hrvatske javne uprave s obzirom da izobrazbu novih generacija unutarnjih revizora samostalno obavljaju domaći treneri. Izobrazba se provodi u skladu sa Zakonom o proračunu i Planom izobrazbe unutarnjih revizora za 2006.-2007.

Do kraja rujna 2006. godine održano je šest ciklusa izobrazbe u koje je bilo uključeno 114 službenika – budućih unutarnjih revizora. Od toga, njih 111 je do sada položilo pismeni ispit, a 54 osobe su stekle stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije. Preostalih 57 polaznika koji su prošli teoretsku izobrazbu moraju još steći praktično iskustvo kako bi ispunili sve uvjete za stjecanje stručnog ovlaštenja ministra financija. Početkom rujna odnosno listopada 2006. godine započeo je sedmi odnosno osmi krug izobrazbe koji pohađaju 43 polaznika, od kojih će većina biti unutarnji revizori u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Tijekom 2005. i 2006. godine održano je 10 radionica za osobe uključene u sustav financijskog upravljanja i unutarnje kontrole te su započete aktivnosti na provedbi tog sustava. Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija, koja djeluje kao središnja harmonizacijska jedinica, prezentirala je značaj i potrebu uvođenja unutarnjih financijskih kontrola čelnicima gotovo svih ministarstava kao i čelnicima drugih proračunskih korisnika.

Dana 7. veljače 2006. godine Europska komisija je odobrila prijenos prava upravljanja sredstvima iz pretprijetnih fondova PHARE, ISPA i CARDS na Središnju jedinicu za financiranje i ugovaranje i Nacionalni fond u Ministarstvu financija. Prijenos prava upravljanja sredstvima iz fonda SAPARD na SAPARD agenciju u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Nacionalni fond u Ministarstvu financija odobrila je Europska komisija u rujnu 2006. godine.

Poslove unutarnje revizije za fondove PHARE i ISPA u Ministarstvu financija obavlja Samostalni odjel za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Poslove unutarnje revizije u Nacionalnom fondu za SAPARD također obavlja Samostalni odjel za unutarnju reviziju Ministarstva financija, dok SAPARD agencija ima vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju. Poslove vanjske revizije za fond SAPARD obavlja Samostalni odjel za ovjeravanje provedbe SAPARD-a u Ministarstvu financija.

II.a.2. Vanjska revizija

Zakonodavni okvir

Vanjska revizija u Republici Hrvatskoj u nadležnosti je Državnog ureda za reviziju, osnovanog 1994. godine. Državni ured za reviziju je neovisna i samostalna institucija odgovorna Hrvatskom saboru. Područje vanjske revizije regulirano je Zakonom o državnoj reviziji (NN 70/93, 48/95, 105/99, 36/01, 44/01 i 177/04). Zakon osigurava funkcionalnu i operativnu neovisnost Državnog ureda za reviziju, a kao područje djelovanja utvrđuje reviziju svih javnih prihoda i rashoda na državnoj i lokalnoj razini kao i reviziju sredstava EU koje prima Republika Hrvatska. Zakon također određuje pravo Državnog ureda za reviziju na neometan pristup svim dokumentima i informacijama potrebnim za obavljanje revizija.

Državni ured za reviziju obavlja revizije u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI (NN 93/94), Europskim smjernicama za primjenu INTOSAI standarda i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Kodeks profesionalne etike državnih revizora donio je glavni državni revizor, temeljem Zakona o državnoj reviziji (NN 70/93, 48/95, 105/99, 36/01, 44/01 i 177/04) i Statuta Državnog ureda za reviziju, u listopadu 1999. godine. Revizija podrazumijeva ispitivanje dokumenata i izvješća, ispitivanje sustava unutarnje kontrole i unutarnje revizije, računovodstvenih i financijskih postupaka te drugih evidencija s ciljem utvrđivanja istinitosti financijskih izvješćaja u pogledu financijskog položaja i rezultata financijskih aktivnosti. Revizija također podrazumijeva ispitivanje korištenja državnih prihoda i rashoda uključujući i sredstva EU u smislu zakonitosti njihova korištenja. Revizija obuhvaća davanje ocjene o djelotvornosti i ekonomičnosti obavljanja djelatnosti kao i učinkovitosti ostvarenja ciljeva iz određenih programa.

Državni ured za reviziju član je Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija INTOSAI i Europske organizacije vrhovnih revizijskih institucija EUROSAI, kao i Kontaktnog odbora vrhovnih revizijskih institucija EU, u kojem će Ured do dana pristupanja EU imati ulogu aktivnog promatrača.

Administrativna sposobnost

Državni ured za reviziju ustrojen je kao jedinstvena institucija koja, uz središnji ured u Zagrebu, ima i područne urede u županijskim središtima. Uredom rukovodi glavni državni revizor koji ima zamjenika i osam pomoćnika. Revizije obavljaju ovlašteni državni revizori koji mogu biti različitih struka.

Državni ured za reviziju trenutno broji 276 zaposlenika, od čega je 219 ovlaštenih državnih revizora. Ured je institucionalno, organizacijski i kadrovski ustrojen na način da uspješno ostvaruje zadaće iz svoje nadležnosti.

Smjernice za kontinuiran razvoj Državnog ureda za reviziju, sukladno međunarodnim standardima, najboljoj europskoj praksi i dosegnutim standardima revizijske profesije, utvrđene su Strateškim planom razvoja za razdoblje 2003.-2007. Strateški plan razvoja 2003.-2007. donio je glavni državni revizor početkom 2003. godine, a temelji se na zaključcima samoocjenjivanja koje je Državni ured za reviziju proveo tijekom 2000/2001. godine i preporukama neovisnog vanjskog ocjenjivanja (engl. *peer-review*), provedenog tijekom 2002/2003. Također, Strateški plan razvoja 2003.-2007. usklađen je s Limskom deklaracijom, INTOSAI revizijskim standardima (NN 93/94), Europskim smjernicama za provedbu INTOSAI revizijskih standarda i Preporukama za funkcioniranje vrhovnih revizijskih institucija u kontekstu europskih integracija (Praška deklaracija; Biuletyn of the Najwyzsza Izba Kontroli, Special Issue, Grudzien 1999, ROK IV NR 2(10)).

Uz Strateški plan razvoja 2003.-2007. donesen je i pripadajući akcijski plan, čije su aktivnosti i zadaci u postupku provođenja. Potporu njegovoj provedbi daje Nacionalni ured za reviziju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske. Provođenje Strateškog plana razvoja 2003.-2007. uključuje kontinuirane treninge za revizore kako Središnjeg ureda tako i revizore područnih ureda, razvoj priručnika za financijsku reviziju i reviziju učinkovitosti, provjeru mogućnosti njihove primjene kroz pilot revizije te brojne druge zadatke i aktivnosti.

Na temelju analize provedbe postojećeg Strateškog plana razvoja, Ured će do kraja 2007. godine izraditi strateški plan za naredno višegodišnje razdoblje (2008.-2012.).

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o plaćama ovlaštenih državnih revizora (NN 140/05), visina plaća ovlaštenih državnih revizora određuje se koeficijentima koje utvrđuje izravno Hrvatski sabor. Položaj revizora se u tom dijelu izdvaja iz okvira državnih službenika, čime je postignut visok stupanj neovisnosti u skladu s međunarodnim standardima i dobrom europskom praksom.

II.b. Zaštita financijskih interesa EU i zaštita eura od krivotvorenja

II.b.1. Zaštita financijskih interesa EU

Zakonodavni okvir

Primjena Uredbe Vijeća (EZ, EUROATOM) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EUROATOM, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama na licu mjesta i inspekcijama Komisije s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i drugih nepravilnosti te drugih propisa koji čine pravnu stečevinu u području zaštite financijskih interesa EU, u hrvatskom je zakonodavstvu uređena Zakonom o državnim službenicima (NN 92/05) i Zakonom o prekršajima (NN 88/02).

U Republici Hrvatskoj je uspostavljena odgovarajuća institucionalna struktura, te administrativni i operativni kapaciteti za prihvatanje, upravljanje i kontrolu trošenja fondova EU (Nacionalni koordinator pomoći, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje koji je na čelu Nacionalnog fonda, Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje, kao provedbena agencija za Phare i ISPA, SAPARD agencija za provedbu programa SAPARD, provedbene jedinice, itd.). Ovlasti i odgovornosti svih dijelova sustava za planiranje i upravljanje pretprikladnim fondovima, posebice u slučajevima sumnje ili stvarne pojave prijevare ili nepravilnosti koje ugrožavaju financijske interese EU, detaljno su uređene Memorandumom o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije (NN 10/05 i 1/06), Višegodišnjim sporazumom o financiranju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica (NN MU 3/06) te Zakonom o sustavu provedbe programa EU i sustavu provedbe projekata financiranih iz sredstava zajmova i darovnica iz ostalih inozemnih izvora (NN 58/06).

Primjena Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (PIF Konvencija; SL C 316, 27/11/1995) i na temelju nje donesenih protokola, u Republici Hrvatskoj je regulirana odredbama Kaznenog zakona (NN 110/97, 27/98, 129/00, 51/01, 105/04, 84/05 i 71/06), Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (NN 151/03), Zakona o kaznenom postupku (NN 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06), Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (NN 88/01, 12/02, 33/05 i 48/05 – ispr.) i Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04).

Administrativna sposobnost

Otkrivanje i sprječavanje prijevare i nepravilnosti počinjenih na štetu kako nacionalnog proračuna tako i proračunskih sredstava EU, u nadležnosti su svih proračunskih korisnika. U cilju što učinkovitijeg sprječavanja i otkrivanja nepravilnosti, svaki proračunski korisnik koji koristi sredstva iz EU fondova dužan je imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti.

U skladu s Memorandumom o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, ministar financija imenovao je dužnosnika za nepravilnosti, pri čemu nacionalni dužnosnik za ovjeravanje zadržava sveukupnu odgovornost. Svi proračunski korisnici koji koriste sredstva iz EU fondova imenovali su osobu zaduženu za nepravilnosti. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje podnosi Europskoj komisiji kvartalna izvješća o nepravilnostima u sustavu financijskog upravljanja EU sredstvima.

Hrvatsko kazneno zakonodavstvo inkriminira ponašanja fizičkih i pravnih osoba na štetu proračunskih prihoda i rashoda kao kaznena djela. U Republici Hrvatskoj svaka domaća i strana pravna i fizička osoba (što uključuje i tijela Europske komisije kao što je na primjer Europski ured za borbu protiv prijevare - OLAF), ovlaštena je podnijeti kaznenu prijavu zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela na štetu kako nacionalnih proračunskih prihoda i rashoda, tako i proračunskih sredstava EU. Kaznena prijava podnosi se državnom odvjetniku. Državni odvjetnik radi ocjene vjerodostojnosti kaznene prijave može od nadležnog tijela (Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Ministarstvo financija Republike Hrvatske, OLAF, itd.) odnosno osoba koje su podnijele prijavu, zatražiti prikupljanje potrebnih činjenica i podataka. Ako na temelju tako provedenog predistražnog postupka proizađe zaključak o postojanju osnovane sumnje da je određena osoba počinila kazneno djelo na štetu bilo nacionalnog proračuna, bilo financijskih interesa EU, nadležni državni odvjetnik u tom slučaju mora po službenoj dužnosti pred nadležnim sudom pokrenuti kazneni postupak. U hrvatskom kaznenom postupku informacije i dokazi prikupljeni od strane inspeksijskih službi Europske komisije imaju jednaku snagu kao i informacije i dokazi prikupljeni od domaćih inspeksijskih i nadzornih tijela.

II.b.2. Zaštita eura od krivotvorenja

Temeljem Kaznenog zakona, krivotvorenje novca se u Republici Hrvatskoj smatra kaznenim djelom. Proceduru borbe protiv krivotvorenja kunskih novčanica i kovanica regulira Odluka o rukovanju novčanicama i kovanim novcem kuna i lipa neprikladnim za promet (NN 22/02). Temeljem te Odluke, financijske institucije dužne su izdvojiti sumnjive primjerke novčanica i kovanog novca kune te ih dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci (HNB), izdavaču novčane jedinice Republike Hrvatske, koja obavlja tehničku analizu i o nalazima obavještava financijske institucije i javnost. HNB o svim krivotvorinama kunskih novčanica i kovanica obavještava upravu kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova, s kojom poduzima zajedničke mjere na suzbijanju krivotvorenja.

Sumnjivi primjerci novčanica i kovanog novca eura i ostalih stranih valuta dostavljaju se Centru za kriminalistička vještačenja Ministarstva unutarnjih poslova kojem je HNB ugovorno povjerila tehničku analizu krivotvorina eura i drugih stranih sredstava plaćanja. Centar za kriminalistička vještačenja nalaze dostavlja HNB-u i Upravi kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova. HNB obavještava financijske institucije i javnost o pojavi krivotvorenih eura i ostalih stranih valuta.

HNB je nadležna i obavlja tehničku analizu, centralno prikupljanje i obradu informacija o krivotvorenim kunskim novčanicama i kovanicama. Centar za kriminalistička vještačenja pri Ministarstvu unutarnjih poslova nadležan je i obavlja tehničku analizu krivotvorina eura i ostalih stranih novčanica i kovanog novca.

Uprava kriminalističke policije u Ministarstvu unutarnjih poslova nadležna je i vodi evidencije o svim registriranim krivotvorenim novčanicama kuna, eura i ostalih stranih novčanica i kovanog novca, kao i o počiniteljima kaznenih djela u vezi krivotvorenja te poduzima sve mjere u borbi protiv krivotvorenja.

HNB je utvrdila proceduru za tehničku analizu i obilježavanje tipova krivotvorina kunskih novčanica i kovanica te vodi statističke podatke o broju krivotvorina po apoenima, količini, načinu izrade i mjestu otkrivanja.

Centar za kriminalistička vještačenja, na koji je HNB ugovorno prenijela poslove vezane uz vještačenja stranih valuta, provodi tehničku analizu i obilježavanje krivotvorina prema međunarodnim standardima.

Uprava kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske obavještava Europol i Interpol o pojavi krivotvorenih eura u sklopu programa zaštite eura pod nazivom "Pericles", dok o pojavi krivotvorina ostalih stranih novčanica i kovanog novca obavještava izravno policiju država čije su krivotvorine otkrivene.

III. USKLADIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

Zakonodavstvo Republike Hrvatske koje uređuje područja obuhvaćena poglavljem 32. „Financijski nadzor“ u velikoj je mjeri usklađeno s pravnom stečevinom EU. Vlada Republike Hrvatske i Državni ured za reviziju donijeli su niz akcijskih planova i u skladu s njima poduzimaju radnje koje jamče kontinuirano podizanje spremnosti i sposobnosti institucija i tijela državne uprave na djelotvorno provođenje pravne stečevine obuhvaćene poglavljem 32. „Financijski nadzor“.

Postojeće razlike između zakonodavstva Republike Hrvatske i pravne stečevine EU koje su utvrđene tijekom analitičkog pregleda nisu tolike da bi predstavljale bilo kakvu prepreku ostvarivanju potpune primjene pravne stečevine od prvog dana članstva Hrvatske u EU.

Hrvatska će u cilju postizanja pune i učinkovite primjene pravne stečevine u području financijskog nadzora nastaviti s daljnjim usklađivanjem zakonodavstva kao i jačanjem administrativne sposobnosti. Aktivnosti i mjere koje Hrvatska u tom smislu planira poduzeti opisane su u nastavku stajališta.

III.a. Sustav unutarnjih financijskih kontrola i vanjska revizija

III.a.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Hrvatski sabor je 15. prosinca 2006. godine donio Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Navedeni Zakon detaljno utvrđuje okvir za uspostavu i razvoj unutarnje revizije i sustava financijskog upravljanja i kontrole te utvrđuje metodologiju, standarde, odnose i odgovornosti unutar sustava unutarnjih financijskih kontrola. Također, određuje nadležnosti Ministarstva financija i drugih tijela u provedbi sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. U roku od godine dana od dana stupanja Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru na snagu bit će doneseni novi i/ili usklađeni postojeći podzakonski propisi, uključujući i Pravilnik o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika.

Temeljem analize rezultata postojeće Strategije razvoja sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru iz 2005. godine, donijet će se novi Akcijski plan tijekom prvog kvartala 2007. godine. Novi Akcijski plan će se odnositi na daljnji razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola na državnoj razini te će u tu svrhu sadržavati aktivnosti, njihove nositelje kao i rokove za izvršavanje utvrđenih aktivnosti.

Vlada Republike Hrvatske donijet će Strategiju razvoja sustava unutarnje financijske kontrole za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do sredine 2007. godine. Sastavni dio navedene Strategije bit će Akcijski plan kojim će biti određene aktivnosti, rokovi njihova provođenja i nosioci zadataka.

Slijedom Plana izobrazbe unutarnjih revizora za 2006. i 2007. godinu, Ministarstvo financija će nastaviti s izobrazbom unutarnjih revizora na državnoj i lokalnoj razini kroz još 4 kruga izobrazbe koji će se održati tijekom 2007. godine. Novi Plan izobrazbe kojim će se utvrditi potrebe obrazovanja za razdoblje 2008.-2009. donijet će se do kraja 2007. godine.

Osim izobrazbe unutarnjih revizora, u narednom će razdoblju aktivnosti biti usmjerene i na organizaciju izobrazbe za osobe odgovorne za uspostavu i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole, kao i drugih osoba uključenih u taj sustav. Za provođenje izobrazbe pripremljen je Nacrt programa izobrazbe za voditelje i koordinateure za financijsko upravljanje i kontrolu.

Priručnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrole koji će propisati metodologiju provođenja sustava financijskog upravljanja i kontrole s ciljem uspostavljanja kvalitetnog i ujednačenog sustava unutarnjih kontrola, uvažavajući razlike i specifičnosti proračunskih korisnika, bit će donesen koncem ožujka 2007. godine.

Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija koja djeluje kao središnja harmonizacijska jedinica, nastavit će s poslovima iz svoje nadležnosti koji se prvenstveno odnose na izradu metodologije i standarda rada financijskog upravljanja i kontrola te

unutarnje revizije, organiziranje izobrazbe osoba uključenih u financijsko upravljanje i kontrolu te unutarnju reviziju i daljnju koordinaciju uspostave i razvoja ovog sustava. U Upravi za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole - središnjoj harmonizacijskoj jedinici, poslove trenutno obavlja 9 zaposlenika. Tijekom 2007. i 2008. godine planira se zaposliti još 4 djelatnika.

III.a.2. Vanjska revizija

Državni ured za reviziju će u narednom razdoblju nastaviti s provedbom aktivnosti i zadataka utvrđenih Strateškim planom razvoja za razdoblje 2003.-2007., uključujući kontinuiranu izobrazbu državnih revizora. Na temelju analize provedbe postojećeg Strateškog plana razvoja, Državni ured za reviziju će do kraja 2007. godine izraditi strateški plan za naredno višegodišnje razdoblje (2008.-2012.), u skladu s Limskom deklaracijom, INTOSAI revizijskim standardima, Europskim smjernicama za primjenu INTOSAI revizijskih standarda i Preporukama za funkcioniranje vrhovnih revizijskih institucija u kontekstu europskih integracija (tzv. Praška deklaracija).

Državni ured za reviziju naznačuje svoj interes i spremnost za daljnje jačanje suradnje s Europskim revizorskim sudom, kako kroz rad Kontaktnog odbora vrhovnih revizijskih institucija zemalja članica EU i mrežu vrhovnih revizijskih institucija zemalja kandidata i njihovih radnih skupina, tako i kroz bilateralnu suradnju sudjelovanjem u zajedničkim i/ili paralelnim revizijama na području Republike Hrvatske te kroz brojne druge aktivnosti stručne i tehničke naravi.

III.b. Zaštita financijskih interesa EU i zaštita eura od krivotvorenja

U Republici Hrvatskoj zakonodavni i institucionalni okvir, kao i mehanizmi i postupci, osiguravaju jednakost tretmana nacionalnih proračunskih sredstava i europskih proračunskih sredstava za učinkovitu kontrolu operacija koje bi mogle utjecati na financijske interese EU.

Potrebne dodatne prilagodbe i usklađenja s ciljem jačanja zaštite financijskih interesa EU, obaviti će se kao što je opisano u nastavku.

Hrvatski sabor je 15. prosinca 2006. godine donio Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Zakon detaljnije definira pojmove nepravilnosti i prijevare, postupak imenovanja i područje odgovornosti osoba zaduženih za nepravilnosti, procedure u slučaju nepravilnosti i prijevare, kao i čuvanje identiteta pokazivača (engl. *wistleblower*). Navedeni zakon također propisuje da je čelnik tijela državne uprave - korisnik proračuna obavezan sprječavati rizik nepravilnosti i prijevare te u tom smislu poduzimati odgovarajuće radnje.

Do kraja 2007. godine, inkriminiranjem svih oblika radnji na štetu financijskih interesa EU uskladit će se Kazneni zakon s PIF konvencijom i pripadajućim protokolima. Radi što efikasnije pripreme sudaca i državnih odvjetnika za provođenje sustava procesuiranja kaznenih djela na štetu financijskih interesa EU, planira se uvesti poseban program edukacije putem Pravosudne akademije kao samostalnog zavoda unutar Ministarstva pravosuđa, a provedba prvog programa edukacije planira se tijekom 2007. godine.

Hrvatska će u okviru Ministarstva financija uspostaviti službu za koordinaciju suradnje nadležnih tijela Republike Hrvatske i OLAF-a u suzbijanju prijevare na štetu financijskih interesa EU. U skladu s time, Vlada Republike Hrvatske će do kraja 2006. godine donijeti izmjene i dopune Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 43/05, 114/05 i 14/06).

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (NN 132/06), kojeg je Hrvatski sabor donio 24. studenog 2006. godine, utvrđuje obvezu financijskih institucija da izdvajaju sumnjive primjerke stranih sredstava plaćanja i dostavljaju ih na vještačenje, uključujući i sankcije ukoliko se ne pridržavaju navedenog postupka. Nadalje, istim izmjenama utvrđuje se zabrana izrade medalja i žetona koji nalikuju na euro kovanice kao i odgovarajuće sankcije. Postupanje sa sumnjivim primjercima stranih sredstava plaćanja i nedopustivi izgled medalja i žetona koji nalikuju na euro kovanice biti će detaljnije propisani odgovarajućim podzakonskim aktom koji će se početi primjenjivati u roku od 90 dana od dana stupanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju na snagu.

Do kraja 2009. godine, unutar Hrvatske narodne banke bit će ustrojeni Nacionalni centri za analizu novčanica i kovanica u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1338/2001 od 28. lipnja 2001. kojom se utvrđuju mjere neophodne za zaštitu eura od krivotvorenja i Uredbom Vijeća (EZ) br. 1339/2001 od 28. lipnja 2001. kojom se proširuje djelovanje Uredbe (EZ) br. 1338/2001 na one države članice koje nisu usvojile euro kao svoju jedinstvenu valutu.